

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMANAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei parohii cl. III 15.000 Lei
" cl. II 18.000 Lei particulari . 15.000 Lei

Redactor: Prot. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

POMENIREA EPISCOPULUI NICOLAE IVAN

de Prof. I. MATEIU

Se împlinesc la 3 Februarie zece ani dela moartea celui dintâi vlădică al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului. Venirea lui în capitala Transilvaniei la 1919 însemna, poate mai mult decât atâtea coboriri cărturărești, o hotărîre solemnă a destinului nostru istoric.

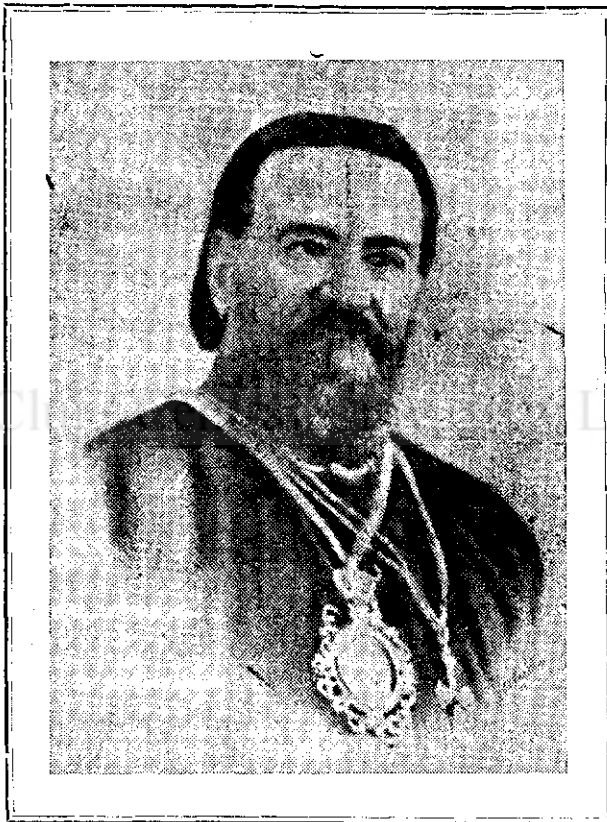
Transilvania de sus în deosebi, avea nevoie de mulți și devotați apostoli ai *conștiinței naționale*, după atâtea veacuri de funestă și aprigă prigonire a neamului nostru. Și cum prestigiul arhieresc era cel mai înalt din toate demnitățile românești, cum întreaga noastră tradiție populară se concentra, sigură și maiestooasă, mai presus de toate celelalte, în puterea mistică, venită din ceruri, a *cârjei vlădicești*, era firesc ca această autoritate să se mențină neștirbită și în noua țară a tuturor demnităților *naționale*.

Astfel din urna voturilor a ieșit biruitor numele arhimandritului *Nicolae Ivan*, care administrase până atunci noua eparhie în calitate de Vicar episcopesc. Lui singur îi revenea acum sarcina exclusivă, dar grea, de a da o justificare deplină votului exprimat de majoritatea sinodului electoral. Și această justificare a venit mai repede, decât ar fi crezut chiar adversarii cei mai ireductibili.

*

Din prima zi a episcopatului său, *Nicolae Ivan* s'a afirmat ca un vrednic și destoinic reprezentant al marilor sale datorii bisericesti și naționale, reușind foarte curând nu numai să atragă satisfacția unanimă a celor cari și-au pus încrederea în el, dar ceea ce este mai important, să desarmeze și toate conștiințele contrare, făcând din ele — spre uimirea tuturor — colaboratorii săi cei mai devotați. Să-mi fie permis să citez aici numai numele unui savant reputat ca regretatul academician Gheorghe Bogdan-Duică. Pentru că una din cele mai mari însușiri ale lui *Nicolae Ivan* era darul lui deosebit de a cunoaște și a cuceri *sufletul oamenilor*. Primind episcopia la vârsta de 65 ani, când slujbașii mari se retrag la o pensie onorabilă, el a îndrăznit să ia asupra-și una din cele mai grele sarcini morale, aceea a restaurării unei eparhii din nimic, bizuit în primul rând pe *colaborarea* tuturor elementelor capabile din cuprinsul Ardealului de nord. În mintea lui ageră acest postulat se punea cu erudiția evidentă a vastului său program de cărmuire, care firește nu era formulat pe potrivă unui singur om, ci cerea o largă înfrățire de forțe creatoare. Și Ni-

colae Ivan a știut să le găsească din prima clipă și să le concentreze cu iscusită diplomatie în cea mai minunată operă de restaurare bisericescă și națională.

Episcopul NICOLAE IVAN
1855—1936

În adevăr, când ne gândim că în momentul scoboririi sale la Cluj, el nu venea dela Sibiu decât cu o masă și două scaune, ca după 16 ani de încordări eroice să ne lase cea dintâi episcopie, sub toate raporturile de organizare, din România întregită, de sigur că taina acestor rezultate admirabile trebuia căutată în acel *spirit șagunian*, care plutea de 100 ani încoace peste bolta albastră a Bisericii noastre. Nicolae Ivan care și-a petrecut tinerețea sa în Sibiul marelui Mitropolit, urmărind cu ochii săi plini de neastâmpărul cunoașterii, figura copleșitoare a strălucitului prinț bisericesc, va fi cules fără îndoială impresii neuitate, cari i-au servit toată viața ca un îndemn, aproape divin, în cariera preotească ce i-a rezervat-o Stăpânul cerurilor.

Așa s'a dezvoltat, într'o îngemănare perfectă, *acțiunea și creația*, cele două substanțe principale ale personalității sale singulare. Numai datorită lor se pot explica, în mod normal, acele activități multiple și permanente, din cari au răsărit năvalnice acele opere mari și mici, cari în frunte cu măreața catedrală din Cluj atunci ca și astăzi stârnesc admirația noastră, sinceră

și nemărginită. În fiecare adunare eparhială anuală din cursul păstoririi sale, el ne făcea bucuria duhovnicească de a ne anunța regulat instituțiile ce le creia și mijloacele materiale pentru întreținerea lor. Era o nobilă emulație cu sine însuși în această înfrigurată acțiune episcopală, care constituia un neîntrecut stimulent pentru clericii și mirenii păstoriți de dânsul. El a devenit astfel un termen de comparație nu numai pentru aceștia, ci chiar atunci când era vorba de măsurarea activităților episcopesci din Patriarhia întregă.

*

Tocmai acest neastâmpăr fără egal al acțiunii, l-a făcut să cunoască până în cele mai mici amănunte *preoții și parohiile lor*. Pe ce cale? Întâi, prin desfacerea personală a corespondenței oficiale ce sosia în fiecare zi din toate protopopiatele, citind cu atenție adresele și făcând imediat rezoluțiile, apoi le trimitea referențelor spre executare. În felul acesta avea o iconă zilnică a realităților din întreaga Eparhie, pe care o complectă cu informațiile ce le lua direct prin contactul personal cu clericii și mirenii lui. Și acest contact era foarte viu și intens, pentru că prin el cunoștea nu numai stările eparhiale, dar mai ales *oamenii*, pe cari îi utiliza apoi, după aptitudini și inclinări cu neîntrecută măiestrie, în urmărirea planurilor sale bisericesti și naționale. Câți preoți umili n'au stat cu el la masa sa primitoare, destăinuindu-și greutatea pastorală și mizeriile creșterii copiilor numeroși, spre a ieși din reședința Episcopului cu sufletul înălțat și cu voința hotărîită spre munca reconstrucțiilor vindecătoare. Orice audiență a preoților dela sate era un prilej de sărbătoare și în taina sufletului lor binecuvântau clipa fericită, în care au trecut pragul reședinței episcopului Nicolae Ivan. Căci el era deopotrivă păstorul cel bun, care-și primea clericii și mirenii cu nesfârșită bunătate, interesându-se cu răbdare și curiozitate de toate năcăzurile și de toate bucuriile lor. Atunci distanțele ierarhice se topiau, inimile se deschideau largi și colocviile urmau vioaie și degajate, ca între doi prieteni buni și credincioși. Iată o splendidă metodă episcopescă, pe urma căreia s'au creat acele raporturi duhovnicești între ierarh și Cler în Eparhia Clujului. Aici zace taina acelei organizări rapide și a dezvoltării armonioase, care-a făcut să se vorbească cu entuziasm despre minunea dela Cluj, și s'o citeze pretutindeni ca un mo-

del vrednic de urmat în orice colț al Bisericii noastre. Grație acestor însușiri personale s'a stabilit între Episcop și credincioși o corelație spirituală așa de strânsă și de intimă, încât i-a putut vedea fenomenul unic, că toți puteau bate la ușa Ierarhului Nicolae, la orice oră din zi sau din noapte, spre a-i spune grijile ce-i apasă și a-i cere înțeleptul sfat salvator. Era ca un pelerinaj căutat la un meșter al sufletelor, ca raza din pustie, unde toți găseau apa cea minunată a mângăierilor calde și a vindecărilor sigure. Iată, de ce Nicolae Ivan a devenit, printr'o voință trainică și unanimă, un *episcop al mulțimilor*, un cărmuitor al intereselor tuturor și mai ales un mângăitor al durerilor celor mici și fără speranțe. El realizase astfel, în epoca modernă, figura patriarhală a vechilor noștri vlădici ardeleni, cari răzimați în cărja lor primitivă, își simțeau bătăile inimii lor îngrijorate în acelaș ritm cald cu acela al turmei duhovnicești incredințată spre mântuire vecinică. Era traducerea în faptă a cuvântului biblic, care este un ideal episcopesc: „un păstor și o turmă”. Această *unitate sufletească*, în care totul este iubire și armonie, umilință și încredere, a fost fluidul miraculos care a împins toate gândurile nobile să se traducă în fapte generoase și să răsară în fața istoriei de azi și de mâine numeroasele instituții bisericesti, culturale și naționale, cari au făcut din episcopia dela Cluj, cetatea mândriilor noastre de *esență șaguniană*.

Ele se rezumă, ca într'o strălucită sinteză arhitecturală, în acea splendidă catedrală din Cluj, care exprimă în liniile ei de cerească armonie, mai măreț și mai educativ decât sute de volume savante, virtualitățile neamului nostru și superbe lui însușiri de domnie creștină pe plaiurile ctitoriei lui Ștefan cel mare și sfânt.

Nu-i mirare deci, că în profilul dăcic al lui *Nicolae Ivan* imaginația populară înfrunchează icoana ideală de totdeauna a aceluia, pe care l-am putea numi, în sensul optim al cuvântului, *Vlădica dinamic*, iubitor de oameni și creator de fapte.

De aceea, amintirea lui recunoscătoare la zece ani dela trecerea sa în veșnicia lumilor cerești, va fi mai duiosă în suflete, ducând în tânguirea clopotelor de biserică unde dragostea obștești ce vin de pretutindeni ca să încălzească, luminând

departe, o figură de *Episcop-luptător*, croit din creștet până'n tălpi după vechile și superbe tradiții ale Bisericii noastre ardeleni.

Și în sufletele plecate cucernic peste lespede marilor aduceri aminte va pluti, ca o reconfortare divină, mângăierea senină, că moștenirea bogată a Ctitorului-restaurator a trecut înțeleptă, chiar prin voința lui din urmă, asupra luminatului și de Hristos iubitorului ierarh *Nicolae Colan*.

† Dr. PETRU METEȘ

Ca un fulger năpraznic a ajuns la cunoștința tuturor vestea morții regretatului avocat *Dr. Petru Meteș*, fost jurisconsult eparhial, membru al Consiliului și al Adunării eparhiale, membru al F.O.R.-ului și un bun Român.

O boală scurtă și grea i-a răpit zilele acestei vieți și după împărțășirea cu sfintele taine, în ziua de 20 Ianuarie 1946 a adormit întru Domnul. Moartea lui neașteptată îndoliază adânc nu numai familia, ci toate cercurile ardeleni și'n special Eparhia noastră, căreia i-a fost un cald și permanent colaborator și sprijinitor.

Drept semn al aprecierii muncii desfășurate pentru Biserică și Neam a fost solemnitatea prohodului și petrecerii lui la locul de vecinică odihnă, când tot ce a avut mai select Clujul a ținut de datorie să fie prezent, dându-i ultimul salut.

Sicriul cu corpul nelnsuflețit a fost depus, în ziua de 22 Ianuarie c., în Catedrală unde s'a oficiat prohodul. La sfta slujbă a prohodului a slujit însuși *P. S. Episcop Nicolae Colan*, asistat de P. C. prot. stavr. Dr. L. G. Munteanu, P. C. prot. T. Ciuruș, C. C. pr. I. Costea și T. Ciceu și diaconii Gr. Turcan și S. Suci. Răspunsurile funebre au fost date de corul Catedralei, în duios accent. Biserica Catedrală era arhiplină de selecta asistență, venită să cinstească memoria regretatului dispărut.

Intr'adevăr avocatul Dr. Petru Meteș a fost o personalitate care și-a câștigat stima muncii sale desinteresate, pusă în slujba obștei.

Născut dintr'o vrednică familie de gospodari din comuna Geomal, în 1883, după frecventarea școlii primare din sat s'a înscris la liceul reformat din Aiud, unde timp de opt ani câștigând toate premiile școlare, a luat bacalaureatul cu distincție. Studiile de drept și le-a terminat la Cluj,

iar din 1911 a practicat avocatura la Aiud și Alba Iulia, de unde a fost înrolat în armata austro-ungară în 1914. Ajuns prizonier de războiu în Rusia, într'un timp când armatele germane și austro-ungare repurtau succese peste succese, Dr. Petre Meteș, pe atunci căpitan, împreună cu alți Români a început să organizeze corpul voluntarilor români spre a lupta împotriva imperiului habsburgic — pentru realizarea Unirii Transilvaniei cu Patria Mamă.

După terminarea războiului, a fost numit membru în Comisia Superioară Legislativă, unde s'a distins prin traducerea Codului Civil rusesc și prin traducerea diferitelor jurisprudențe ale Curiei din Budapesta. Până în 1920 a funcționat ca prim-președinte al Tribunalului din Brașov, apoi a fost delegat ca prefect al județului Alba, iar mai târziu al județului și Municipiului Cluj. Ca magistrat, prefect și deputat în Adunarea Constituantă, dr. Petre Meteș a adus servicii reale județului Cluj și Ardealului întreg, susținând cu căldură problemele noastre specifice. În timpul dictaturii, deși i s'au oferit posturi înalte, s'a retras din viața politică, închinându-și toată puterea de muncă barei, unde pledat și-a susținut cu un talent neîntrecut cauzele țărănilor nedreptățiți. Ca jurist, a fost un fanatic al dreptății, iar ca om a fost de o blândețe și-o modestie rară. Fiind silit să se refugieze la Alba Iulia, de unde s'a reintors îndată după eliberarea Clujului, s'a dedicat exclusiv la susținerea proceselor intentate pentru anularea privilegiilor obținute de profitorii regimului horthyst în dauna refugiaților și expulzaților.

În afară de această multiplă activitate, remarcăm în mod deosebit contribuția sa la opera de organizare a Eparhiei noastre, unde, în calitate de avocat eparhial, membru al Consiliului și al Adunării eparhiale, a lucrat mult pentru câștigarea și apărarea drepturilor noastre cu privire la bunurile imobile ale Eparhiei. În această privință Eparhia îi va fi vecinic recunoscătoare.

Nu putem trece cu vederea nici aportul moral adus Eparhiei în timpul ființării Vicariatului de Alba Iulia, când totdeauna a fost gata să ajute la opera de conducere a acestei părți din Eparhie.

Toate aceste alese roduri ale unei vieți cinstite au fost bine prinse în seria cuvântărilor rostite la catafalcul său de către: C. pr. I. Costea, în numele Bisericii; P. C. prot. stavr. Dr. V. Sava, în numele Băncii „Vatra”; Dl Dr. Gh. Stănescu prim-președintele Tribunalului Cluj, în numele magistraturei; Dl Dr. A. Milea, în numele avocaților și de reprezentantul voluntarilor din 1916 și de un reprezentant al muncitorimii.

În duiosă cântări, regretat de familie și de toți cunoscuții, sicriul este ridicat și transportat în cimitirul orașului, unde a fost depus în criptă. Mulțime de coroane au acoperit carul funebrel.

Pentru toate cele bune ce a lucrat în această viață, rugăm pe Tatăl cel ceresc să-l așeze cu dreptii Săi.

FOILETON

Religie și cultură

de Prot. stavr. Dr. L. G. MUNTEANU
(Urmare)

În consecință aceste prime două stiluri de viață nu aduc nicio contribuție pentru soluționarea raportului dintre religie și cultură, câtă vreme, în cadrul lor nu este posibilă nicio trăsătură de unire între cele două potențe, cari stau fiecare pe teren deosebit. Una stă pe planul realității, cealaltă pe planul ficțiunii minții. Iar o tensiune cu posibilități de echilibrare avem numai între puteri de acelaș fel.

Pretenția oricărei soluții acceptabile este să fie afirmată atât realitatea religiei cât și a culturii.

Iar această pretenție o satisfac ultimele două forme de viață amintite și anume: Apropierea de lume prin Dumnezeu și apropierea de Dumnezeu prin lume. Ce-i drept nici acestea nu reprezintă o stare de perfecțiune, întrucât nu reușesc să stabilească un paralelogram al puterilor, între serviciul lui Dumnezeu și serviciul lumii.

Însă după cum am mai accentuat acest paralelogram al puterilor este o țintă finală, care nu poate fi ajunsă câtă vreme puterile sunt în mișcare.

„Odihna vecinică, desăvârșita plinire a ființei omenești, în cea mai bună activitate, a celei mai mari valori, referitoare la supremul obiect, adică cunoașterea și posesiunea desăvârșită a iubirii, gustarea divinității este oprită acestui eon și păstrată viitorului”. (Rademacher op. cit.).

Noi suntem copii ai pământului și ai cerului, purtăm în noi germenii omului nobil și al fiului lui Dumnezeu, pe ambii trebuie să-i ducem la deplină dezvoltare.

În tipul de viață 3 și 4, religia și viața sunt ca două plantații pe același sol, și ambele vor să cuprindă întreg pământul. De aceea se naște o luptă între ele în care, când una, când cealaltă are prioritate. Pacea absolută va fi stabilită abia în omul desăvârșit. În omul desăvârșit se întâlnesc cele două sfere, acolo este viața religie și religia viață.

Aceste tipuri nu trebuiesc înțelese ca și când aderenții lor ar servi unul după altul la doi domni, întâi lui Dumnezeu și apoi lumii, ori invers întâi

lumii și apoi lui Dumnezeu. Tocmai de acest înțeles greșit avem să ne ferim, fiind caracteristic zilelor noastre cu majorități lipsite de caracter. O unică anchetă în societatea contemporană va confirma pe deplin această confirmare. Nu este un fenomen rar lipsit de timbru specific în manifestările vieții individuale. La tot pasul întâlnim oameni, cari alternativ activează ca ateii și profund credincioși. Își schimbă atitudinea după împrejurări. În cercul necredincioșilor sunt necredincioși cu gândul, vorba și fapta, dimpotrivă între adoratorii lui Dumnezeu și ei sunt smeriți credincioși.

Unora ca aceștia interesul personal le dictează atitudinea. Sunt oameni fără convingeri proprii. Cred că împacă viața cu religia; în realitate se pun în serviciul la doi domni, Dumnezeu și lumea, reușind în ultima analiză a nu servi pe nici unul. Sunt mai răi decât ateii declarați, sau misticii fanatici. Ci în timp ce servim lui Dumnezeu să nu devenim necredincioși culturii și când servim culturii să nu negăm pe Dumnezeu. Concomitent să fim credincioși lui Dumnezeu și culturii. Întâlnindu-se cele două puteri pe același teren, este posibilă, acea tenziune uniformă, care

APOSTOLUL DUMINECII

Voi sunteți Biserica lui Dumnezeu

II Corinteni 6, 16-18.

Când rostim cuvântul biserică gândul se îndreaptă mai întâi la biserică cea văzută, la biserică făcută de oameni. Ne gândim la locașul unde se săvârșesc sfintele taine, la locașul de închinare al creștinilor. Ne gândim la casa lui Dumnezeu. De aceea gândul nostru e întărit de credință, înflăcărat de dragoste și împodobit cu sfințenie. Biserica nu e o casă ca toate celelalte. În biserică nu locuiesc oameni, ci locuiește Dumnezeu. În biserică vin creștinii să se roage și dacă sunt numai doi sau trei Dumnezeu e în mijlocul lor. Iată de ce când mergem la biserică ne primenim și trupește și sufletește. Dacă nu intrăm în casa unui om mai de seamă cu haina de toate zilele, dacă ne măsurăm cuvintele și faptele în fața oamenilor, cu atât mai vârtos se cade să ne purtăm frumos în casa lui Dumnezeu și în fața lui Dumnezeu. De dorim să fim pe placul cuiva toate le facem pe voia și pe placul lui. Pe placul lui Dumnezeu numai atunci vom fi, când trecând pragul sfintei Sale case ne îmbrăcăm în haină de sârbătoare și trupul și sufletul. Și mai ales sufletul trebuie primenit când voim să stăm de vorbă cu Dumnezeu în sfânta sa casă, în biserică. De mergem la biserică cu sufletul îmbrăcat în zdrențele păcatelor și murdărit cu noroiul patimilor și fărădelegilor, ne necinstim mai întâi pe noi, necinstim casa Domnului și necinstim pe însuși Dumnezeu. În felul acesta în loc de mântuire ne agonisim osândă și moarte. Situația păcătoșului ce intră în biserică e asemenea nebunului ce intră în casa unui om de mare cinste după ce s'a ridicat din murdăria unei bălți plină de noroiu. Un om bine simțit, un om de omenie niciodată nu intră în casa altuia cu vorbe de ocară, mai ales când vrea să-i ceară ceva, când vrea să-și atragă bunăvoința stăpânului acelei case. Dacă așa ne purtăm cu oamenii, se cade să ne purtăm măcar cu ceva mai bine și cu Dumnezeu. Numai primeniți și trupește și sufletește putem merge la biserică cu siguranța că vom putea sta de vorbă cu Dumnezeu și cu toți sfinții lui fără teama de a fi osândiți și de-a nu primi toate câte le

vom cere. Un creștin adevărat își cinstește casa sa, casa fratelui său și mai presus de toate cinstește casa lui Dumnezeu.

Dar mai înainte de biserică cea făcută de oameni a fost și este Biserica cea făcută de Dumnezeu. În acest înțeles prin cuvântul Biserica înțelegem totalitatea oamenilor cari au crezut, cari cred și mărturisesc că Iisus este Fiul lui Dumnezeu celui viu și Mântuitorul lumii. Aceasta este Biserica cea vie, din credința și dragostea căreia s'au zidit toate locașurile de închinare. Aceasta este Biserica lui Dumnezeu celui viu, întemeiată de Mântuitorul Hristos. În această Biserica trebuie să domnească pacea și bunăînțelegere. În această Biserica trebuie să domnească Iisus, Domnul și Dumnezeu nostru. Fiecare creștin e un mădular din trupul viu al acestei Biserici. În sufletul fiecărui creștin trebuie să domnească Hristos. Numai așa vom fi cu adevărat Biserica lui Dumnezeu celui viu. Intre creștini nu e îngăduit să fie nici o sminteală. Ca slujitorii ai lui Dumnezeu, ce suntem, avem datoria de-a rămâne credincioși Dumnezeului nostru în necazuri și în nevoi, în strămtorări și în îndelungă răbdare. Nu e îngăduit să ne despartă de Biserica lui Dumnezeu nici ostenețele, nici prigonirile, nici temnița, nici bătăile, nici moartea. Odată intrați în Biserica cea vie a lui Dumnezeu trebuie să viețuim în post și rugăciune, în privegheri și curăție, în cumințenie și bunătatate, în dragoste și credință, în adevăr și cinste. Creștinul trebuie să iubească binele și să urască răul. Creștinul trebuie să se ferească de tot ce e străin de Biserica lui Dumnezeu. Credinciosul nu poate avea nici o părtașie cu necredinciosul. Dreptul nu poate fi prieten cu cel fărădelege. Nici Hristos nu are nici o legătură cu satana. Biserica lui Dumnezeu poate fi numai a lui Dumnezeu.

De vrem să facem parte din Biserica lui Dumnezeu celui viu să ieșim din mijlocul păcătoșilor și El ne va fi nouă Tată, iar noi îi vom fi lui fii și fice.

Pr. TEODOR CICEU

CONFERINȚE PASTORALE

După o vacanță de doi ani și mai bine, protopopiatul ortodox al Abrudului și-a primit titularul prin hirotesirea întru Protopresbiter a Părintelui Iosif Trifon, ce s'a făcut de către Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae Colan în Dumineca din 25 Noemvrie 1945.

Prima Duminecă după această hirotesire, în 2 Decemvrie 1945, P. C. S. Protopopul Iosif Trifon a intrunit preoțimea din tract în conferință de toamnă, în frunțașă parohie ortodoxă Roșia-Montană.

Cu toate greutățile timpului de iarnă și a drumurilor de munte, preoții sunt toți prezenți. La chemarea clopotelor biserică veche a minerilor ortodocși din Roșia este neincăpătoare pentru mulțimea de credincioși ce s'au adunat la Sf. slujbă. Atât slujba Utreniei cât și Sf. Liturghie s'a săvârșit în sobor sub conducerea părintelui Protopop.

Răspunsurile la Sf. Liturghie sunt date de corul bărbătesc parohial, bine instruit și condus de primul cântăreț al bisericii Bărlău Nicodim. La priceasnă a predicat foarte temeinic despre Evanghelia zilei, părintele Constantin Buță din Bucium-Isbita. Un sobor de 7 preoți au slujit taina Sf. Maslu pentru sănătatea sufletească și trupească a credincioșilor prezenți, a celor bolnavi și a celor ce se află la oaste și în captivitate. Se remarcă la aceste slujbe prezența autorităților comunale.

Urmează apoi o agapă comună, la casa parohială atât de ospitalieră a părintelui local Alexandru Popescu, la care agapă iau parte membrii din Epitropia și consiliul parohial local.

La ora 3 d. m. P. C. P. Protopop deschide ședința intimă a acestei conferințe și în cuvinte insufletește împărtășește preoțimei prezente, învățătura duhovnicească cu care P. S. S. Episcopul nostru l'a îndrumat în mijlocul preoțimii și a credincioșilor din acest protopopiat; ca fiecare preot,

mai ales în aceste vremuri când Dumnezeu ne-a ajutat de am biruit, să fie fiecare cu trup și suflet alături de popor.

Se constituie biroul conferinței și se citește recenzia lucrărilor date de Ven. Cons. Eparhial, pentru această conferință. Părintele Constantin Buță din Bucium-Isbita, citește recenzia sa asupra lucrării „Învățăminte din ținuta religioasă a poporului nostru în cei patru ani de războiu“. C. S. scoate în evidență concluziile la care a ajuns fiecare preot ce a tratat acest subiect. După discuții, se aduce mulțumită recenzorului care a știut să concretizeze atât de bine învățămintele din ținuta religioasă a poporului nostru în cei patru ani de războiu.

Părintele Moise Coroiu, catichet în Roșia-Montană citește lucrarea sa „Preotul și muncitorimea“. Lucrarea este apreciată de conferință ca foarte bună și se propune a se publica în organul Eparhiei „Renașterea“. Se citesc rapoartele de activitate a cercurilor religioase din protopopiat și se remarcă în deosebi activitatea „Cercului Religios“ Cărpiniș. Se reorganizează protopopiatul în patru cercuri religioase și se dau îndrumări de felul cum trebuie să activeze pe viitor.

Se hotărăște ca preoțimea să intensifice propaganda antisectară. Fiecare preot se va pregăti cu o conferință din domeniul sectologiei, pe care o va ține la timpul oportun în orașul Abrud, pentru a lămurii opinia publică asupra pericolului sectar, ce a început a asalta parohiile noastre.

Se citesc mai multe ordine date de Ven. Cons. Eparhial spre luare la cunoștință și conformare.

Ca încheiere a acestei conferințe P. C. P. Protopop aduce mulțumiri tuturor preoților de zădări ce l-au depus pentru reușita morală a acestei conferințe.

Pr. Vasile Herdea

duce la perfecțiune, și în fine înlăturarea definitivă a tensiunii dintre servirea lui Dumnezeu și servirea lumii, între religie și cultură.

Ambele tipuri se acoperă și se reclamă reciproc. „Ar putea fi numite principiul bărbătesc și femeesc în împărăția divină și a lumii. Nu sunt de aceeași natură, însă de aceeași valoare, și precum existența societății umane este redusă la diferențierea sexelor, la fel împărăția lui Dumnezeu se razemă pe ambele forme de viață tipice“. (Rademacher).

O religie vie în orice moment le va scoate la iveală pe ambele. Ele nu se acoperă, după cum au crezut unii cu viața călugărilor și a oamenilor de lume, deși trăsătura unuia este mai mult mistică, iar a celuilalt mai mult activistă.

În viața liberă există naturi mistice, precum în mijlocul ordinilor monahale, natuii activiste. Câți călugări dela natură nu găsim la posturile de conducere ale organizației de stat, în fruntea armatei, în fruntea finanțelor, etc. și câți miniștrii, generali, judecători, advocați, profesori etc. nu găsim sub rasa călugărească. Pentru alegerea uneia sau alteia din cele două forme de viață decide nu atât de mult libertatea personală, cât structura

sufletească proprie și chemarea divină, care se face cunoscută prin ea.

O creștere a unuia sau altuia din cele două tipuri este în strânsă legătură cu jocul misterios al puterilor naturale.

Dacă toți oamenii ar aparține aceluiaș tip, ar rămâne nerealizate esențiale scopuri ale culturii religioase și ale culturii lumii, ale Bisericii și statului, și cu încetarea tensiunii dintre ambele tipuri ar cădea un prețios factor evolutiv în omenire.

— În completa posesiune a uniunii între religie și cultură nu este nici un muritor de rând. Fiecare din cele două drumuri de viață voesc numai să ducă spre o țință comună.

— Creștinismul care învinge și contopește toate deosebirile oamenilor în spațiu și timp, rasă și cultură, îmbrățișează ambele tipuri cu o identică iubire. Și aci este o cuprindere de contraste.

Ținta misticului convertit dela viața lumească este mântuirea de lume.

Ținta omului activist religios este desăvârșirea lumii, ca chip al lui Dumnezeu, prin oameni.

Creștinismul european cuprinde mai multe tipuri activiste, pe când cel asiatic mai multe tipuri mistice.

Creștinismul european are o trăsătură puternic activistă și prea pronunțatul spirit activ al Europei, este amenințat de pericolul ce-l poate aduce acest spirit.

Pe când creștinismul asiatic este amenințat de pericolul Panteismului.

Creștinismul însă, spre bucuria noastră are atâta viață proprie, încât poate opune rezistență pericolului amănunțit.

Trăim niște timpuri când cu toată raționalizarea și tehnicalizarea raporturilor omenești, creștinul se poate întoarce nestingherit în lumea sa.

Din cele arătate rezultă clar că-i greșită ideea contrastului absolut și inevitabil între religie și cultură. În creștinism ca suprema formă a vieții religioase nu numai că-i posibilă apropierea, ci chiar necesară. Depinde de om ca după natura înțelegerii lui să se încadreze într-unul din cele două tipuri din urmă tipul activist sau tipul mistic.

Voim o înlăturare a relelor rezultate din ideea contrastului practic, să realizăm cele două forme de viață omenească. Cultura va reintra în drumul ei firesc ocupându-se de toate valorile vieții, fie materiale, fie spirituale; progresul va urma pe întreaga linie; religia nu va mai fi stânjenită în mișcările ei, înobilând sufletele, reintronând stăpânirea morală în domeniul ei firesc.

(Stărsit)

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Raporturile economice între România, Anglia și Statele Unite au fost reluate. În scurt timp se speră la o înviore a pieței comerciale de pe urma reluării acestor relații comerciale externe.

EXTERNE

Franța. Din motive, ce abia în urma felului desfășurării evenimentelor se vor putea cunoaște, Generalul De Gaulle, primul ministru al Franței a demisionat. D. Felix Gouin

a fost ales președinte al guvernului francez.

America. Președintele Truman a rostit un discurs, cu prilejul prezentării bugetului, în care accentuiază din nou dreptul fiecărui popor de a se conduce liber și independent, neadmițând nicio schimbare teritorială fără consimțământul liber exprimat al popoarelor interesate.

Grecia. În Grecia au izbucnit noi conflicte între monarhiști, cari cer readucerea Regelui George, și între republicani. Starea internă a țării este tot mai gravă.

INFORMAȚIUNI

Sărbătorirea Unirii Principatelor a fost un prilej de vie manifestare românească în toată țara, după cum scriu ziarele. În special la Cluj, această zi a întrunit tot sufletul românesc într-o atitudine demnă și solemnă.

Serviciul divin s'a slujit în biserica Catedrală, de față fiind P. S. S. Episcopul Nicolae Colan, D. General de div. Em. Bărzotescu întreg corpul ofițerilor din Garnizoana Cluj, reprezentanții tuturor autorităților locale și un numeros public. Cu acest prilej P. C. prot. stavr. Dr. V. Sava, consilier eparhial, a rostit cuvinte de alese sentimente românești, accentuând însemnătatea unirii noastre naționale pentru toate timpurile.

A urmat trecerea în revistă a trupei și cuvântul D. General Bărzotescu. Defilarea trupei și a studențimei românești, au prilejuit un entuziasm de nedescris pentru Rege și Aimată.

Un nou recensământ al populației. Ziarele dau ca probabilă efectuarea unui recensământ al populației. După cum se știe, datele ultimului recensământ din 1941 nu mai corespund realității. Datele noului recensământ vor fi utilizate și de ministerul finanțelor în vederea nouilor impuneri pe anul fiscal 1946—1947.

Ziarele „Patria” și „Dreptatea”, organe de publicitate național-țărânești, au obținut aprobarea legală pentru reapariție.

Onor. Comisiunea Administra- toare a Fondurilor Central-Școlar și de Stipendii din districtul Năsăud, cu adresa Nr. 1205—1945, ne roagă să comunicăm următoarea

Publicare de concurs

Comisiunea Administra-toare a Fondurilor Central-Școlar și de Stipendii

din districtul Năsăudului, prin deciziunea Nr. 140 din 22 Dec. 1945, publică concurs pentru ajutoare pe anul școlar 1945—46.

În baza dispozițiilor art. IV din Statute, se vor vota ajutoare pentru descendenții de grăniceri din cele 45 comune grănicerești cari frecventează:

Gimnazii, școale reale, academii de belearte, industriale, silvicultură, agricultură, comerț, facultățile de drept, medicină, politehnică, filosofie, agronomie superioară, institute de educație militară, și ucenici. Elevilor de licee și gimnazii li se vor acorda ajutoare, numai în cazul dacă vor fi obținut la finea anului școlar trecut media la studii de cel puțin 7-50 și cari pot fi considerați săraci.

Mărimea ajutoarelor se va stabili după posibilitățile bugetare și numărul solicitanților.

Cererile se vor înainta la Comisiunea Administra-toare a Fondurilor din Năsăud, mai târziu până la 15 Martie 1946, fiind însoțite de Chestionarul-tip completat și semnat. Acest formular de Chestionar-tip se găsește la Administrația Fondurilor și se poate trimite celor interesați cu poșta contra unui plic adresat și timbrat.

Votarea se va face pe întreg anul școlar, numai în o singură ședință și anume în luna Aprilie.

Cererile cari vor fi înaintate după expirarea termenului și acele cari nu vor fi asortate cu Chestionarul completat nu vor fi luate în considerare.

Năsăud, la 20 Ianuarie 1946.

În numele Comisiunii Administra-toare a Fondurilor central-școlar și de stipendii din districtul Năsăudului.

Președinte ss. *Dr. M. Mihailas*
p) secretar ss. *Aurel Mihaese*, director

Odată cu actele legale, candidații își vor înainta și câte un memoriu asupra activității lor de până acum, Consiliului Eparhial ort. român din Cluj.

Retribuțiunile sunt acelea acordate de Stat după postul de consilier eparhial fără gradații.

Cluj, din șed. Consil. Eparhial dela 23 Ian. 1946.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar eparhial

Nr. 416/1946.

1—2

CONCURS

În conformitate cu hotărîrea Veneratului Consiliu Eparhial ort. român Cluj, se publică concurs pentru întregirea postului de preot la Catedrala din Cluj, cu termen de 15 zile dela data publicării în „Renașterea”.

Sunt îndreptățiți la ocuparea acestui post, licențiații Facultăților de Teologie și absolvenții Academiei Teologice cari au examenul de capacitate cu nota „foarte bine” și cel puțin 5 ani în serviciul Bisericii.

Vor fi preferiți bunii predicatori și cântăreții.

Odată cu actele legale, candidații își vor înainta și câte un memoriu asupra activității lor de până acum, Consiliului nostru Eparhial din Cluj.

Retribuțiunile sunt acelea acordate de Stat în bugetul sfintei noastre Episcopii.

Cluj, din ședința Consil. Eparhial dela 23 Ianuarie 1946.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar eparhial

Nr. 6122/1945 Cons.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Ciuruleasa, protopopiatul Abrud, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform pregătirii.
2. Sesiune parohială în mărime de 1 jug. 167 st. p.

3. Venitele stolare în parohie.
4. În lipsă de casă parohială, Consiliul parohial fixează și achită în fiecare an chiria necesară.

Candidații își vor înainta cererea, însoțită de actele necesare, Veneratului Consiliu Eparhial din Cluj, având dreptul să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii și să servească numai cu aprobarea Oficiului protopopesc Abrud.

Oficiul protopopesc Abrud în co'n-telegere cu Consiliul parohial din Ciuruleasa.

Administrator protopopesc
ss. *I. Trifon*

Nr. 475/1945 prot.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc în parohia centrală Huedin, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela data publicării în foaia oficială.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.

2. Jumătate venitele ocazionale din biserică și parohie, până la abdicarea din cauză de bătrânețe, sau mutarea din parohie a dlui Goia Vasile, care rămâne cantor onorar în urma serviciilor aduse Bisericii,

3. Folosirea sesiunii cantonale de cca 7 jug. fânaș, după ieșirea din serviciul de cantor onorar a dlui Goia Vasile.

4. Asigurarea unui serviciu la o cooperativă sau altă instituție din Huedin.

Candidații își vor înainta, în termen, cererile însoțite cu actele corespunzătoare, la Oficiul protopopesc ort. rom. din Huedin și cu prealabila aprobare, se vor prezenta în biserică, spre a fi cunoscuți de credincioși.

Adunarea parohială a parohiei centrale, va face apoi propunerea Veneratului Consiliu Eparhial, pentru numirea celui mai corespunzător. În co'n-telegere cu Consiliul parohial, Huedin, la 9 Octomvrie 1945.

Petre Pop,
adm. protopopesc

Nr. 475/1946. Aprobata.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 16 Ianuarie 1946.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar eparhial

Nr. 495/1945 prot.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. II Buteni, protopopiatul Huedin, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform cvificației.

2. Casă parohială cu supraedificate corespunzătoare și grădină cu pomi de cca 1200 st. p.

3. Sesiune parohială cca 14 jug. arător și 38 jug. fânaș.

4. Folosirea Cimitirului.

5. Una zi de lucru cu palmele dela fiecare familie, înțelegând că $\frac{1}{3}$ parte din ele revin cantorului și $\frac{1}{10}$ crâșnicului.

6. Lemne de foc necesare din pădurea comună și urbană.

7. Venite stolare utilizate în tract.

Candidații își vor înainta, în termen, cererea timbrată cu documentele necesare, Veneratului Consiliu Eparhial din Cluj, iar în parohie se vor putea prezenta pentru a face cunoștință cu credincioșii, numai ce avizul oficiului nostru protopopesc.

Huedin, la 18 Octomvrie 1945.

Consiliul parohial din Buteni în în-telegere cu oficiul protopopesc.

Petre Pop, adm. protopop.

Nr. 5223/1946. Aprobata.

Din ședința Consiliului Eparhial dela 24 Octomvrie 1945.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar eparhial

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 417/1946.

1—2

CONCURS

În conformitate cu hotărîrea Veneratului Consiliu Eparhial ort. român Cluj, se publică concurs pentru postul vacant de revizor eparhial, cu termen de 15 zile dela data publicării în „Renașterea”.

Sunt îndreptățiți la ocuparea a-

cestui post, licențiații Facultăților de Teologie și absolvenții Academiei Teologice cari au examenul de capacitate cu nota „foarte bine” și cel puțin 5 ani în serviciul Bisericii.

Vor fi preferiți cei cu activitate culturală, în special publicistică, întrucât noul revizor eparhial va fi și redactorul „Renașterii”.